

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Duminea, Fieca una data pe septemana. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl v. a. Tiera esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 40 doideceri, or 3 galbini mon. sanatória. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru scria ad. cam 10 vorbe mari séu mici inserate se ceru 8 cr. Tac'a timbrala e 30 cr. de fiecare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mái primi publicari.

Nr. 70.

Brasiovu, 11 Sept. 30 Augustu 1864.

Anulu XXVII.

NECROLOGIE.

Invetiatiulu filologu si ingeniosulu istoricu IO-ANU MAIORESCU, care a invetiatu multu timpu pe romanii de dincóce de Carpati artea cum se si iubésca patri'a, ne a lasatu sanetate si s'a dusu intre cei drepti.

Frumós'a epoca pentru a muri unu betranu care 'si a petrecutu viéti'a in timpi atatu de grei; elu a pututu dice cu Simeonu: Slobóde-me stapanu fiindu-ca l'amu vediutu. Elu a traitu pana se védia pe compatriotii sei, intre cari s'a nascutu, pe fratii nostri de peste Carpati, dobindindu-si mai tóte drepturile pentru cari elu, curagiosulu si neobositulu luptatoriu, a mersu totu d'aun'a in prim'a linia cu predecesorii si contimporanii sei in luptele pentru nationalitatea, limb'a, literatur'a, religiunea si drepturile romanilor!

Fia-i tieren'a usióra! Serve de modelu luptele lui. Pagub'a este mare pentru noi, déra esemplele, ce ne a lasatu, ne sunt de mare invetiamentu. „Bucimulu“.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Dela dieta.

Siedinti'a din 1 Sept. s'a ocupatu cu cetirea art. de lege despre diurnele deputatiloru. D. Gabr. Manu dede reportulu comisiunei, care primise modificarea dorita de regimu, cá ad. diurnele regalistoru se se primésca numai dela 23 Maiu a. c. si nu si pe anulu tr., si dice, cu comisiunea recomanda acésta modificare spre primire, ca cuventu, ca regimului nu i se póte disputá dreptulu a ecplicá determinatiunile proiectelor sale dupa intielesulu seu. Bohatielu si Moga aléga, ca ecplicarea legiloru compete nu numai regimului, ci ambiloru factori ai legislatiunei in asemenea mesura. Si proiectulu se primi cá si cela pentru sanctionarea si publicarea legiloru in tocm'a cu fú modificatu de coróna. Se primira si representatiunile facute pentru sanctionare. Dupa acést'a dn. Puscariu 'si motivésca propunerea in privinti'a dotarei preo-timei si a invetiatoriloru, dicundu intre altele, ca inca si diet'a din 1846/7 la regularea repórtelor urbariale a luat in consideratiune si beseric'a si scól'a, decidendu, cá se se dotese si una si alt'a cu cate un'a sesiune de pamentu, ceea ce inse nu se potú ecsecutá din caus'a evenimentelor din 1848. In punctulu acést'a patent'a urbariala din 21 Iuniu 1854 nu e deslucita neci de ajunsu; si cu tóte ca avú de base determinatiunile acelu art. dietalu si cu tóte, ca ministerulu de justitia si cancelari'a Transilvaniei au impusu de repetite ori tribunaleloru urbariali cá la regularea repórtelor urbariale se ié privintia la dotarea besericelor si scóloru, totusi nefiendu de ajunsu ecplicata acea patent'a si lipsindu una lege positiva si chiara nu se facú destulu dreptelor pretensiuni. Memorésa mai incolo despre decisiunea universitateri aprobata de Mai. S'a, in urm'a careia s'a luat inainte dotarea preo-

tiloru si a invetiatoriloru cu pamentu, pasiune si padure in fundulu r. (se duce minune cu cata economia) si 'si respica speranti'a, cumca diet'a din 1864 nu va fi mai pucinu liberala de catu cea din 1847, apoi face propunere, cá asta se se concetá comis. urbariale spre a 'si dá reportulu, ceea ce se primesce fininduse siedinti'a.

Siedinti'a din 3 Sept. Propusetiunea regia a 9-a se cá ié la ordinea dilei si ref. Schnell incepe cu reportulu, in care 'si aréta parerea de reu, ca boerimea maghiara si la a 4-a provocare n'a venit in dieta; inse ea se 'si multimésca acum siesi daun'a ce i va sucesce din absentare. Reportésa, ca in siedintiele comisiunei s'a pretinsu, cá se se supuna unei fundamentale revisiuni tóta patent'a urbariala si se se prefaca intr'un'a lege a tierrei, fiendu-ca nu se potri-vesce cu constitutionalismulu, cá diet'a se faca una lege suplinitória la una patent'a, recunoscundu indirecte de ale sale tóte principiile patentei urbariale de lege facute su absolutismu. Majoritatea comisiunei inse nu primi acést'a, fiendu-ca se vediú, ca tréb'a desarcinarei pamentului a mersu pré departe, fiendu-ca s'a si platitu pentru desdaunare 51 milióne, si sum'a ce se cere se va cá mai sui pana la 75 mil. — Déca in an. 1854 s'aru fi adunatu diet'a s'aru fi facutu economia pentru tíera celu pucinu de vr'o 30 mil. fl. inse asia prin desdaunarea pamentului colonialu tier'a s'a si ingreunatu atatu de tare, in catu numai póte fi neci vorba despre despagubirea pamenturiloru alodiale — dupa cum vré proiectulu de lege — din mediulócele tierrei.

De a-ci Schnell ceti reportulu comitetului, facundu atenta diet'a la modificarile facute in proiectulu regimului, cá ad. si eandu in vreuna comuna aru cere numai unulu rescumpararea, iudatasi se se si intre-prinda, pre candu in proiectulu regimului stá, cá numai candu va cere comun'a intréga se se faca acést'a.

Dep. Thiemann cá presiedinte alu comitetului si totu una data comisariu ministerialu de finantie pentru desarcinarea pamentului in Ardélu, face una detaiare a sumelor asemnate pana acuma din mediulócele tierrei in obligatiuni si bani gata pentru desarcinarea pamentului in cifrele urmatórie:

	obligatiuni	bani gata
Desdemnarea anticipativa	34,350.420 fl.	4,996.583 fl. 20 $\frac{2}{4}$
Suplementarie	1,103.610 „	11.178 „ 40 $\frac{3}{4}$
In desdaunare de decime popesci:		
romano-catolice	217.460 „	161,022 „ 24
evangelice (A. C.)	6,095.320 „	1,358,664 „ 26 $\frac{2}{4}$
reformate (H. C.)	99.350 „	320.974 „ 57 $\frac{1}{4}$
unitarie si greco-orientale nimicu		
Desdaun. de decime fiscale		
„ „ „ urbariale	249.620 „	259 „ 19 $\frac{1}{4}$
„ urbariala a erariului c. r. cameralu	449.710 „	101 „ 31 $\frac{2}{4}$
„ urbariala a erariului c. r. montanu	194.440 „	— „ 33
„ de decime fiscale ale erariului c. r.	—	—
Censulu catedralicu	181.900 „	2 „ —
Capitalulu licuidatu pentru bunurile, cari se afla in proces. de rescumparare neacoperitu cu obligatii	3,290,746 „	26

Sum'a 53,352.961 fl. 56 $\frac{3}{4}$ cr. m. c.

rentele capitalisate dela desdaunarea urbariala suplimentare s'au retienutu.

De a-ci dice, cumca sum'a acést'a mare d'impreuna cu sarcinele, care voru mai cresce prin asemnatiuni viitórie, precum si din platirea intereselor restante de mai multi ani si in urma prin rescumpararea tuturor regalilor, acestea tóte au silitu pe comisiune a recomanda in diete desdaunarea in casulu acest'a nu din mediulócele tierei, ci din ale celoru ce vréu a se rescumpará. In urma desfasiura principiile ministeriului de finantia, din care a purcesu acesta la lucrulu desdaunarei, ca ad. a vrutu pe toti sei multumésca si se sustiena pacea, ér' cá se se preschimbe ceea ce s'a facutu odata neci vorba nu mai incupe, si recomanda operatulu comisiunei spre primire.

Schuler Libloy in cuventare mai lunga desu aplaudata scarpina modalitatea ecsecutarei desarcinarii pamentului in Ardélulu, fiendu-ca neci una tiéra nu s'a incarcatu asia tare cá Ardélulu. Elu pune cifr'a sumei ce se cere la desdaunare in Ardélulu de 80—90 mil. din cauza, ca desdaunarele in Ardélulu s'au facutu cu pré mare galantonia, in catu unii domni de pamentu si au primitu de 2 ori si de 3 ori mai mare desdaunare de catu cereá venitele loru. Aristocrati'a ea singura a lucratu patent'a urbariala si absolutismulu a dusu — o in ecsecutare. — Pe candu Ungari'a, care e de 5 ori mai mare de catu Ardélulu are numai 100 mil. de platitu pentru desarcinarea pamentului, Boemi'a numai 53 de milióne. — Ardélulu suferé greutatea unei datorii, sub care voru suspiná inca si nepotii si stranepotii nostri. Mediulóce dara trebue se se caute spre a usiurá pe catu va fi cu potintia acést'a sarcina grea, si elu numai dela imperiu póte sperá acést'a usiurara, caruia tier'a acést'a s'a alaturatu cu atát'a incedere. In sesiunea din urma a sen. imp. s'au aplacidatu Galitiei si Bucovinei pentru fondulu desarcinarii pamentului anticipatiuni fara interese, pe candu Ardélulu e silitu a plati interesu pentru anticipatiunile primite. Aru fi de doritu, cá comisiunea se fi mediulocitu ratele de rescumparare in anuitati (casturi, dupa ani) fiindu-ca asia s'aru usiurá rescumpararea indatoritiloru, si ar' fi trebuitu a se ocupa ea cu intréga parte a 2-a a patentei urbariale si nu numai cu §-le cele pucine.

Dep. Vaida trage o paralela intre operatulu comisiunei si cela alu proiectului regim. dovedindu prevalenti'a celui d'antaiu, anumitu si in punctulu depurarii rateloru de rescumperare prin oficiele contributionale. Fórté nimerita i fú mai incolo aratat'a dorintia, de a se precisá bine, care pamentu e rescumparabilu, cá se se incungiure pornirea proceseloru insedarnice scl.

Repres. regimului cons. gub Lazaru, facundu o revista din cele audite, dice, ca temerea, cumca datorii desarcinarii pamentului se va urca pana la 80—90 mil., e ecsagerata, si e de credintia ca nu va trece preste 70 de mil. — Cu tóte acestea nu se tiene de ordinea dilei deslucirea mai pe largu despre acést'a si recomanda elaboratulu comisiunei, care in cele esentiale e consunatoriu cu alu regimului. Mai vorbira Koronka, C. Schmidt si se finí desbaterea generala defigunduse pe 5 Sept. desbaterea speciala.

In siedintiele din 5 si 7 Sept. s'a continuatu desbaterea speciala a prop. 9 si abia s'a primitu titululu, si § primu dupa proiectulu comisiunei, cá ad. cei indetoriti se platésca capitalulu de rescumperare in 40 rate decursive la fiacare diumetate de anu, déca nu s'a facutu alta invoire intre respectivii domni si supusi.

Demsusiu 4 Sept. In finitulu lunei lui Augustu ne sosi la judele procesualu respectivu una ordinatiune cu Nr. pres. 1610 cu datu 23 Augustu dela inaltulu r. gub. cu Nr. 21338, prin care judele procesualu respectivu se indatorésa, cá catu mai ingraba se iésa afara in comun'a nésra Demsusiu, fiindu-ca prin óre-cine s'a facutu cunoscutu in. r. gub., cumca locuitorii comunei nóstre, avendu o beserica antica memorabila, inca de pe timpulu strabuniloru nostri romani, aru avé de cugetu, cá se o strice; se o nimicesca — si cá judele procesualu esindu in faci'a locului se oprésca acést'a fapta, si pe acei locuitori sei admonesa dela una intreprindere cá acést'a, provocanduse totudeodata la o patenta din buletinulu imperialu, prin care Maiestatea S'a opresce strinsu stricarea anticelor monumente. Auditi minune! Au dóra

in veci te vei mania pe noi, Dómne! si vei tinde mani'a tua din neamu in neamu?! Óre pana candu gurile rele se voru mai incerca inca a ne innegri cu asia lucruri necredibile, chiaru in tempulu presinte, candu noi romanii pretiuimu monumentele strabuniloru nostri mai multu de catu aurulu si ori-ce thesauru scumpu — ca-ce aceste sunt pergamentele nóstre ereditate dela strabunii nostri, care cu multu sunt mai pretioase si mai solide de catu cele pe piele de cane, si pe care moliele nu liau potutu róde, si inimicii nu si le au potutu insusi loru, afara de cele mai usióre, care parte leau spartu, parte leau pusu in fundamentele si frontulu palatialoru loru. —

Pentru cá onoratulu publicu sé aiba o cunoscintia mai chiara in asta privintia, voiú desluci pe scurtu intentiunea si a nóstre si a columniatorului. —

Inca de 1859 noi comun'a Demsusiu amu datu o umilita rogare la in. c. r. ministeriu de justitia, pentru-cá se fimu ajutati cu ceva, atatu pentru curatirea si conservarea anticei beserice catu si pentru edificarea unei nóue beserice, fiindu cass'a beserice, si comuna fórté saraca, — de unde dupa neobosit'a staruintia a Ill. S. ep. nostru Alexandru Dobra si mai multe ursoria ale nóstre facute in timpu de trei ani, — Mai S'a c. r. cu datu din 16 Aprile Nr. curtii 1760 s'a induratu pré gratiosu a ne concede o colecta de bani in intregu imp. austr., dupa cum se póte vedé si din Nr. 39 alu acestei foi, unde amu provocatu on. publicu pentru caldurósa sprijinire a acestui scopu santu.

A calumniatorului intentiune, credu, ca este, cá cu aceste berfele se ne intine inaintea regimului, cá pe unu poporu nedemnu de a fi ajutat; — si cu acea minciuna a ne aduce cu falsa opiniune si inaintea strainiloru intregulu poporu, ca nu 'si scie pretiui monumentele strabune; si cá cum Ill. S. episcopulu nostru nu aru avé neci o inspectiune peste besericele sale. — Mare cutediare si impelitiata antagonia! —

Noi dara ne dechiamu inaintea on. publicu, ca noi neci amu avutu neci avemu intentiune de a derima antic'a nóstre beserica, ci ne incordamu a o conserva, — dupa cum credemu, ca si in. r. guberniu se va convinge pe deplinu din actele ce suntu acolo in caus'a beserice nóstre, unde apriatu sta scrisu, ca noi recurgemu la grati'a in. c. r. ministeriu pentru conservarea si curatirea antice nóstre beserice, si edificarea unei alteia nóua.

Mai incolo, fiindu-ca scimu, ca pentru culegerea adjutoriului susu memoratu agratiatu de Maiestatea S'a in tóta monarchi'a austriaca, si in patri'a nóstre respectiv'a ordine s'a datu la tóte comitatele, inse dupa cum amu intielesu, fiindu-ca in cele mai multe cerc. judii procesuali dór' s'au si nitatu ca unde au aruncat'o: asia chiaru dela ai nostri se avemu mai pucina sperare?! —

Asia, cá si in Nr. 39 alu „Gazetei“ din nou provocu la datornic'a pietate catra conservarea monumentelor strabune si amu dori, cá comitatulu nostru, alu Hunedórei, se iè initiativa seriósa, — cá se vina la indeplinire si intentiunea Maiestatei Sale, si nu cumva se se intimple, cá si din intregu imperiulu austriacu prin oferte pie se nu se póta redica macaru o beserica si conserva celu pucinu unu monumentu maretiu!

Rogu pe oo. Redactiuni ale diurnaleloru romane, cá déca nu si cele din Nr. 39 alu „Gazetei“ celu pucinu aceste sieruri se le petréca in pretiuitele DDSale colóne.

Georgiu Popp Densusianu, par. gr.-c. in Demsusiu. AUSTRIA. Vien'a 7 Sept. Adi érasu se luara inainte conferintiele de pace, care se acatia tare in cestiunea teritoriala si finantiala. —

Cronica esterna.

Cá unu fulgeru circula prin diurnalele germane scirea din Bucuresci, cumca Domuulu cu rescriptu din 9 Augustu a sanctionatu legea, ca strainii de ori-ce ritu crescinescu domiciliati in Romani'a voru avé dreptu de a cumpará proprietati nemiscatóre supunenduse la legile pamentului „si numai pre catu si romanii se voru bucurá de asemenea dreptu in tierile loru“ sustienenduse naturalisatiunea si reinoinduse poprirea colonisarei. Acést'a lege dupa parerea nóstre e facuta cu caloulu de a fi unadata benefacatóre in mai multe respecte. —

Nu mai romanii se bage de séma, cá se fia ei cu preemptionsa, cá nu cumva societatile mari europene, se le ocupe pamentulu cu capitalele loru, oa apoi se póte aplica aksioma: a cui e pamentulu, a celui e si tier'a. —

— Camer'a din Belgi'a inca a votatu unu creditu de 5,575.000 fr. spre a fini fortificarea Antverpiei. — Germanii se afla totu imparechiati din caus'a Schleswig-Holstainului. —

Rusi'a luora cu deadinsulu, cá linea s'a Oldenburgica se apuce in capulu ducatelor, si princiulu de coróna alu Rusiei se afla in Copenhag'a spre a peti una princesa danica, pe Maria Dagmar.

Franci'a si Angli'a inse fara votulu poporului nu voru a recunósce neci linea Oldenburg, neci Augustenburg. —

Desfiintierea boerescului in Romani'a.

(Capetu.)

CAPU IV. Despre cas'a de despagubire.

Art. XXXV. Se institue in orasiulu Bucuresei unu comitetu centralu sub numele de: Comitetulu de licuidare alu obligatiuniloru comunale, rurale.

Art. XXXVI. Acestu comitetu se compune de:

- a) Ministrulu de finance.
- b) Unu membru alu consiliulu de statu.
- c) Unu membru alu curtii de compturi.

Art. XXXVII. De odata cu alegerea acestoru membri de catre corpurile din care facu parte, se va alege si cate unu alu doilea membru care va suplini locululalti in casu de lipsa.

Art. XXXVIII. Acestu comitetu nu va puté luora de catu fiindu presenti toti membrii.

Ministrulu va presida acestu comitetu. In lipsa'i va presida membrulu consiliulu de statu, alu carui locu se va suplini de unulu dintre membrii suplenti.

Art. XXXIX. Comitetulu centralu priimindu dela proprietari titlurile de despagubire, liberate de respectivele loru comisuni, s'au definitivele otariri administrative date asupr'a acestoru titluri, le va schimb'a in ohligatiuni comunale rurale.

Obligatiunile se voru face la infacisatoriu; voru fi transmisibile prin simpla remitere a actului.

Art. XL. Macsimulu obligatiunii va fi pana la valórea despagubirei cuvenita pentru 50 clacasi; minimulu se va ficsá dupe vointi'a proprietarului respectivu.

Numerulu obligatiuniloru date unui proprietaru va compune o serie.

Art. XLI. Inscierea scriiloru de obligatiuni se va face in partide pe sém'a fia-careia comune.

Art. XLII. Tragerea la sorti se va face pe serii de obligatiuni; unu numeru de serii trasu pe fia-care anu se va plati de catre comitetulu de licuidatiune, astufelu, in catu celu multu intr'unu terminu de 15 ani, tóte obligatiunile comunale rurale se se póta stinge.

Acésta tragere la sorti se va face in siedinti'a publica, care va fi anuntiata prin foile oficiale cu o luna mai nainte. Numerulu seriiloru si'alu obligatiuniloru esite la sorti, se va publicá prin „Monitoru“. Ele voru fi platite multu in terminu de 15 zile dupe tragerea la sorti, fara cá acestu terminu se póta constitui, prin espirarea lui, unu casu de decadenia pentru cei in dreptu.

Art. XLIII. Obligatiunile comunale cuvenite asiediaminteloru publice, ale caror'a venituri nu intra in cas'a statului, se voru trage la sorti numai dupe ce mai antaiu se voru fi licuidatu obligatiunile proprietariloru particulari.

Art. XLIV. Aceste obligatiuni voru produce dobanda de 10 la suta, care dobanda se va respunde celoru in dreptu la finele fia-carui'a semestru.

Art. XLV. Cupónele dobendiloru esigibile se priimescu, dupa valórea loru nominala, de catre tóte casele statului.

Art. XLVI. Obligatiunile comunelor rurale se voru priimi de tóte casele statului si ale asiediaminteloru publice si de tóte autoritatile administrative dreptu cautiune.

Art. XLVII. La casu candu o mosie s'ar' afla ipotecata la epoc'a promulgarii acestui decretu, obligatiunile datorite stapenului acestei mosii, se voru depune la vistierie prin tribunalulu unde s'a infiintiatu ipotec'a, si nu se voru liber'a de catu cu consimimentulu creditorului ipotecaru, s'au in urm'a stingerei legale a ipotecei.

Art. XLVIII. Obligatiunile comunale rurale si cupónele dobendiloru ce se voru stricá s'au se voru rupe, voru puté fi reinoite.

Falsificarea acestoru obligatiuni este supusa la penalitatele ce prescrie legea in casu de fabricare de moneda falsa.

Art. XLIX. La inceputulu fia carei sesiuni, ministeriulu de finance comunica puteriloru legislative o espunere lamurita despre tóte operatiunile comitetului de licuidatiune.

Art. L. Fondurile puse in dispositiunea comitetului de licuidatiune, pentru licuidarea obligatiuniloru comunale-rurale, sunt:

1) Sumele ce sunt dupe art. 22 obligati satenii a plati.

2) Sumele ce voru proveni din vendiarea porumbului si a meiului (papusioiu si malaiu) de reserva din tóte satele locuite de sateni supusi olacii.

3) Sumele ce se voru aduná din vendiarea partiloru de pamentu de pe mosiile statului, conformu art. 54 si 61.

Art. LI. Proprietarulu s'au coproprietarii fia-careia mosii, pentru asigurarea creantiiloru, voru avé dreptu de ipoteca pe locurile fia-caruia sateanu.

Art. LII. Sub neci unu cuventu si in neci unu casu, fondurile mai susu afectate la despagubirea proprietariloru de mosii, nu voru putea fi distrase dela destinatiunea loru.

Aceste sume se voru pastrá in tesaurulu publicu sub oheile membriloru comitetului centralu.

Art. LIII. Lefile si cheltuelile cancelariei comitetului de licuidatiune se voru plati din budgetulu statului. Tóte sumele ce voru prisosi peste plata cupóneloru de dobindi ale obligatiuniloru comunale-rurale, se voru intrebuintiá anualu spre traptata licuidare a obligatiuniloru.

CaPU V. Despre vendiarea de pamenturi de pe mosiile statului.

Art. LIV. Pentru licuidarea obligatiuniloru comunale-rurale, guvernulu este autorisatu a vinde locuri pe mosiile statului la insuratiei, precum si la satenii cari se voru afla in casulu art. 5 si 6.

Nu se va puté vinde la o singura familie de catu pana la macsimulu de 12 pogóne.

Art. LV. Pe fia-care mosie a statului, se va determiná catu mai curundu, prin unu regulamentu de administratiune publica, partea in care va avea a se vinde locuri. La acésta determinare se va alege unu locu propriu pentru formarea unei comune.

Art. LVI. Pretiulu unui pogonu pe aceste mosii va fi de 5 galbeni. Plat'a se va respunde in cursu de 15 ani, si anume cate o a 15 parte din pretiu la inceputulu fia-caruia anu, fara dobanda. Dupe trecere de 15 ani, guvernulu va puté radicá pretiulu pogonului pentru viitorii cumperatori.

Otarirea noului pretiu trebuie mai antaiu se fia incuviintata prin o lege.

Art. LVII. Satenii cumperatori de pamentu de pe domeniile statului nu voru putea, in cursu de 30 ani, se instreinesc pamenturile loru de catu la alte familii de sateni.

In acestu din urma casu, pamentulu ce va trece la noulu cumperatoru, nu va trece de catu cu sarcinele prevediute la art. 56.

Art. LVIII. Vendiarile de pamentu la satenii se voru face sub dirigirea si controlulu ministeriului de finantie.

Cati dia satenii si voru fi incongiuratu pamentulu cumperatu si voru fi platitu castiulu din urma, voru priimi actu definitivu de proprietate si de mesuratórea pamentului.

Actulu de vendiare se va subscrie de ministrulu finantieiloru, si se va legalisá numai dupe istovirea platiei si dupe regulile dreptului comunu.

Art. LIX. Ministeriulu, pe fia-care anu, va infacisiá puterei legiuitoare unu tablou de vendiarile facute in cursulu anului si de sumele incasate. Comptabilitatea acestei operatiuni va fi supusa curtiei de compturi.

Art. LX. In modulu si cu conditiunile prescrise mai susu, guvernulu este autorisatu a vinde pe mosiile statului, numite colonii, catu locu prisosesce peste pamentulu ocupatu astadi de aceste colonii.

Art. LXI. Guvernulu va avé facultatea, in cursu de trei ani dela aplicarea acestui decretu, simtindu se trebuintia, a veni in ajutorulu casei de licuidare, instreinandu din domeniile statului, loturi dela 100 pana la 500 pogóne. Cantitatea loturiloru ce se voru pune in vendiare, precum si form'a vendiarei, se voru determiná prin regulamentu administrativu posterioru. Obligatiunile rurale, la vendiarea acestoru loturi, se voru priimi cá moneda.

Art. LXII. Acestu decretu se va pune in lucrare dela 23 Aprilie 1865 (una mie optu sute siése dieci si eincoi). Pana atunce inse guvernulu va inainta lucrari pregatitoare de constatare si de demarcare prevediute prin acestu asiedimentu.

CAPU VI. Dispositiuni diverse.

Art. LXIII. Arendasii mosiiloru statului, care nu voru voi a se folosi de beneficiulu ce le este datu prin contractu, d'a fi desfacuti de arenda, in urmare aplicarii noiei legiurii rurale, dreptu despagubire pentru desfiintierea clacei si a celorlalte sarcini ale sateniloru statorniciti pre aceste mosii, voru fi scadiuti din castiurile mosii cu valórea muncii si a celorlalte sarcini desfiintiate, precum acésta este statornicitu prin Art. 22 alu legeri de facia, si acést'a dupe numerulu si categori'a sateniloru.

Art. LXIV. In privinti'a partiloru de pamentu ce dupe capu V alu acestui decretu, sunt a se vinde sateniloru, arendasii, daca nu voru voi a renuntia la contractu, au dreptulu a fi despagubiti, pentru pogónele luate din stapenirea loru.

cu cate diumetate galbenu de pogonu, si acést'a pe fia-care anu pana la ecspirarea contractului.

Facemu cunoscutu si ordonamu cá cele de facia, investite cu sigiliulu statului si trecute in „Monitorulu oficialu“, se fia adresate cutiloru, tribunaleloru si autoritatiloru administrative cá se le inscrie in registrele loru, se le observe si se faca a le observá si ministrulu Nostru secretaru de statu la departamentulu justitiei, este insarcinatu a priveghia publicarea loru.

Datu in Bucuresci, la 14 Augustu 1864.

(L. S.)

ALECSANDRU IOANU.

Ministru secretaru de statu presiedinte consiliulu ministriloru, Cogalniceanu.

Ministru secretaru de statu la departamentulu justitiei, Nr. 1014. N. Cretulescu.

TABELA.

Sum'a amortimentulu si dobend'a ce trebuie se platésca unu saténu pe fia-care anu in cursu de 15 ani.

	Satenii din tóta Romani'a afara de cei dela munte de peste Milcovu.						Satenii dela munte de peste Milcovu.					
	Cei cu 4 boi		Cei cu 2 boi		Cei cu manile		Cei cu 4 boi		Cei cu 2 boi		Cei cu manile	
	lei	par.	lei	par.	lei	par.	lei	par.	lei	par.	lei	par.
Debenda legala la capitalulu aretatu la art. 23 din acestu decretu	152	5	114	34	81	24	107	24	83	17	59	10
Sum'a ce trebuie pe fiacare anu, pentru amortisirea mentionatulu capitalu, in cursu de 15 ani	47	29 ¹ / ₂	36	11 ¹ / ₂	25	24	33	30 ¹ / ₂	26	7	18	23 ¹ / ₂
Se scade minimum una a treia care se platesce de statu, fiinduca pe lenga alte sume, elu depune in casa comitetulu de licuidatiune si aceea ce are a priimi dreptu despagubirea clacei si altele dela sateni de pe mosiile sale	199	34 ¹ / ₂	150	35 ¹ / ₂	107	8	141	14 ¹ / ₂	109	24	77	33 ¹ / ₂
Sum'a ce remane se platésca pe anu unu saténu de pe mosiile statului si ale particulariloru, precum se fieséa la art. 22	66	34 ¹ / ₂	50	11 ¹ / ₂	35	28	47	4 ¹ / ₂	36	22	25	37 ¹ / ₂
	133	—	100	24	71	20	94	10	73	2	51	36

Ministru secretaru de statu presiedinte consiliulu ministriloru, Cogalniceanu.

(Urméza cercularea ministeriului.)

Nr. 16334/726—1864.

P U B L I C A R E.*)

Spre a incungiurá ori-ce indoieli asupra modalitatiei, — in ce tipu au de a fi intielese determinatiunile postulu de tarifa 40 privitóre la datorinti'a de competintia a contractelor despre servituri platnice, precum si in privinti'a datorintieloru estmodu obligatóre partiteloru, — se aduce prin acésta urmatórele la cunoscinti'a publica :

P. T. 40 a legeri din 13 Decembre 1862 are referintia la tóte posturile in servitiu publicu si privatu, luandu afara pre acelea r. prov., pentru care se demesura o tapsa din denumirea servitiulu.

Cu emisulu in. ministeriu de finantia din 24 Iuniu 1864 Nr. 4718/381 s'a ordonat:

1) In sensulu determinatiuniloru tarifali prefacute prin legea din 13 Decembre 1862 P. T. 40 a. este a se respunde competinti'a legala din motivulu invoiriloru despre servituri numai atunci, candu despre acelea se va incheié unu documentu legalu, prin urmare, datorinti'a competintiei nu are locu, déca in privinti'a invoirii de servitiu nu s'au incheiéu unulu diu documentele legale insirate suptu acestu postu tarifalu.

2) Datorniculu de competintia 'i este dupa prescriisulu §-lui B. a legeri din 13 Decembre 1862 rezervata alegerea, de a respunde competinti'a si candu aceia fara adausulu estraordinariu aru trece catimea de 20 fl., ori prin marce timbrale in modulu astufeliu prescriisu, séu dara nemediulocitu.

Déca in casulu amintitu competinti'a nu va a se respunde prin marce timbrale, ci nemediulocitu, atunci este indatoratu atatu datatoriulu servitiulu, — intre care se intielege nu numai o persóna privata, ci déca se tratésa despre officii séu servituri publice, si deregatori'a denuminda clericala, comunala séu alt'a, — ci si primitoriulu servitiulu, a insciintiá denumirea urmata de servitiu la oficiulu respectivu pentru demesurarea competintiei si ambele parti au de a garanta solidarmente pentru platirea competintiei.

Dupa acestea atatu datatoriulu catu si primitoriulu servitiulu sunt

*) Tramisa intocma in traducerea de susu.

Red.

obligati, ori a depune competinti'a cea mediulocita dela valóre dupa scála III in marce timbrale, inca pana a nu se suscrie documentulu, lipindule pe chartia si prescriindule cu seri'a testulu primu in modulu ordinationei, séu déca acésta nu se va observá, a aretá documentulu intocmitu asupra denumirii servitiulu la oficiulu competente spre demesurarea competintiei in terminu de 8 dile, computatu din diu'a suscrierei documentulu, si ad. asia de securu, pentru-ca in casulu d'antaiu prescrierea marceloru timbrale neregulata, precum si in casulu alu doilea neobservarea producerei terminale, aru trage dupa sine urmarile celea daunatióse determinate prin lege.

Mediulocirea valórei marceloru timbrale, ce vinu a se lipi, urmédia dupa § 16 alu legeri de competintia din 2 Octombre 1850 in modulu acesta, ca vine a se demesurá, a.j.

a) Timbrulu dopa scála din salariulu anualu indieitu, la casu candu denumirea este a se privi cá pe viétia.

b) In casu candu denumirea servitiulu a urmatu pentru unu numeru de ani terminatu, care n'ajunge 10 ani, din pluralulu acestoru ani inmultitu cu salariulu anualu, si

c) In fine la casu candu denumirea servitiulu s'aru ivi pe unu timpu nedeterminatu, din salariulu anualu intreit.

Sabiiu in 8 Augustu 1864.

3—3

Dela directiunea finantiala c. r. provinciala.

Cursurile la bursa in 9. Septemb. 1864 sta asia :

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 48 cr. v.
Augsburg	—	—	114 „ 50 „
London	—	—	115 „ — „
Imprumutulu nationalu	—	—	79 „ 20 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	70 „ 75 „
Actiile banculu	—	—	772 „ — „
„ creditulu	—	—	186 „ 40 „

Obligatii desarcinarii pamentulu in 3. Septemb. 1864 :

Bani 71·60 — Marfa 72·50